

[Undervisnings- og forskningsministeren]

som netop gør det muligt at differentiere undervisningen i forhold til det enkelte barns behov.

Som afgørende hovedprincipper nævnes:

- at de kommunale og det amtskommunale undervisningstilbud skal koordineres således, at de samlet udgør et fælles og dækkende tilbud til alle børn,
- at der i samordning og koordinering skal arbejdes ud fra de mindste bæredygtige enheder,
- at handicappede børns forældre skal have valgmuligheder for deres børns undervisning, og at de skal have afgørende indflydelse på, hvilken skolegang der vælges,
- at det nuværende serviceniveau ikke må forringes, og
- at der fortsat er en klar ansvarsfordeling, sådan at brugerne kan øve indflydelse.

Endelig understreger flere regioner, at specialpædagogikken fortsat bør bygge på kvalitet eksempelvis udtrykt som følger:

- at specialundervisningen tager sit udgangspunkt i den konkrete situation,
- at den enkelte elev udvikles og styrkes ud fra egne forudsætninger,
- at tænkningen omkring den enkelte elev tager sit udgangspunkt i helheden og den enkeltes livssituation, og
- at specialpædagogikken kontinuerligt udvikles.

Undervisningsformerne.

I alle regioner er der enighed om, at den enkelte kommune ikke kan klare alle den vidtgående specialundervisnings opgaver. Der må, når det gælder visse grupper af svært handicappede elever, være fælledighed over regionale undervisningscentre eller skoler subsidiært landsdækkende centre.

Nogle regioner foretrækker at overlade amtskommunen at drive sådanne specialforanstaltninger, mens andre går ind for et arrangement, hvor det er beliggenhedskommunen, der driver den pågældende specialcenterskole efter overenskomst med amtskommunen. Den tidligere hyppigt benyttede model, hvor en række kommuner i fællesskab etablerede og drev visse særlige tiltag, har kun i meget begrænset omfang været inddraget i de regionale udvalgs overvejelser.

Hvorvidt de nødvendige specialforanstaltninger skal organiseres i form af specialskoler

eller som specialklasserækker ved almindelige skoler, er der i de forskellige regioner delte meninger om.

Nogle regioner – og her stærkt støttet af forældregrupperne – lægger megen vægt på at bevare specialskolerne, mens andre – ligeledes i overensstemmelse med forældreholdningen – satser på specialklasser som led i en almindelig folkeskoles samlede virksomhed. Der vil således være regioner, hvor specialskolerne som selvstændige enheder vil forsvinde, mens de i andre – og nok i de fleste – i større eller mindre omfang vil blive bevaret.

Alt i alt er det en generel tendens, at den vidtgående specialundervisnings elever fremover i mindre omfang vil blive henvist til almindelige klasser (enkeltintegration) eller til specialskoler, hvorimod undervisningscentre (specialklasserækkerne) vil komme til at spille en større og større rolle.

Ud over erkendelsen af, at måske ikke mindst de mange små kommuner har behov for at kunne benytte sig af regionale eller landsdækkende skoletilbud, så er der også almindelig enighed om, at en overførsel af større dele af den vidtgående specialundervisning til kommunerne forudsætter, at der kan trækkes på specialrådgivning udefra. Denne særlige ekspertise foreslås i overvejende grad etableret på det regionale niveau, men det indgår også i overvejelserne, at der kan være områder og opgaver, hvor det vil være nødvendigt og rationelt at etablere ekspertisen som landsdækkende tilbud.

Finansiering og visitation.

Overvejelserne om, hvorvidt det fulde ansvar for finansiering og visitation kan udlægges til kommunerne, betragtes som udviklingsprocessens hovedspørgsmål. Omkring dette emne er meningene meget forskellige fra region til region og fra lokalområde til lokalområde.

På det nuværende stadi i drøftelserne er der alene fremlagt forslag og modeller, og der er ikke nogen politiske beslutninger. Forslagene har end ikke alle steder været drøftet i de regionale udvalg.

Med disse forbehold er situationen den, at fem regioner overvejer en total udlægning, mens fem andre går ind for at bevare den nuværende ansvars- og byrdefordeling. I de sidste fire regioner tegner der sig endnu ikke en